

Přeshraniční rodinná mediace

Informace o řadě otázek týkajících rodinné mediace, například přeshraničního kontextu, zásad a nákladů...

Co je to přeshraniční rodinná mediace?

Přeshraniční rodinná mediace je postup, který vede mediátor – nestranná, kvalifikovaná třetí osoba (případně více takových osob). Mediátor nemá pravomoc přijímat rozhodnutí, pomáhá však stranám k tomu, aby znovu navázaly komunikaci a samy dospěly k řešení problému.

Dosažená dohoda je řešením, které je přizpůsobeno kontextu příslušného sporu, a v případě, že se týká dítěte, zajišťuje, aby rozhodnutí rodičů zohledňovala nejlepší zájem tohoto dítěte.

Oblast rodinných věcí zahrnuje: rodičovskou zodpovědnost, právo styku s dítětem, únos dítěte, opatření na ochranu dětí, vyživovací povinnost vůči dětem či bývalým partnerům a další důsledky rozvodu nebo rozluky.

Partneři jsou vybízeni k tomu, aby přijali odpovědnost za rozhodnutí, která se týkají jejich rodiny, a konflikty se pokusili řešit nejprve mimo soudní systém.

Mediace tak může navodit konstruktivní atmosféru pro diskusi a zajistit spravedlivé jednání mezi rodiči, jež rovněž zohledňuje nejlepší zájem dítěte.

Na následujících stránkách naleznete bližší informace o těchto tématech:

- [Hlavní zásady a fáze mediace](#)
- [Specifika přeshraniční mediace](#)
- [Náklady na přeshraniční mediaci](#)
- [Právní kontext přeshraniční mediace](#)

Chcete-li získat podrobné informace o právu některého členského státu, zvolte si jeho vlajčku.

Jak mediace funguje?

Jako strana konfliktu můžete o mediaci požádat ve všech členských státech. V některých členských státech může soudce strany sporu vyzvat, aby se o mediaci pokusily.

Souhlasí-li s využitím mediace všechny strany, stanoví vybraný mediátor plán mediace. Způsob, jakým je mediátor vybrán, závisí na konkrétní zemi – tyto informace lze nalézt na příslušné národní stránce dostupné na této stránce vpravo.

Právní zástupci mohou hrát důležitou úlohu tím, že poskytnou právní informace, které strany potřebují k tomu, aby mohly učinit informovaná rozhodnutí.

Požádají-li o to obě strany, mohou být dohody uzavřené na základě mediace vymahatelné. Toho lze dosáhnout například tím, že příslušnou dohodu schválí soud nebo ji ověří notář.

Dohodu uzavřenou na základě mediace mohou přezkoumat právní zástupci, aby se zajistilo, že má právní účinek ve všech dotčených právních systémech.

Proč mediaci zkusit?

- Dává vám to možnost mít výsledek vašeho sporu pod kontrolou.
- Mediace poskytuje prostředí, které je pro zúčastněné strany přívětivé a kdy mají otěže v rukou.
- Mediace vám umožňuje revidovat a upravit rozsah konfliktu.
- Přijímáte rozhodnutí a dohadujete si obsah dohody, ale dosažení dohody není podmínkou.
- Pokusíte-li se o mediaci, nepozbýváte tak právo podat žalobu ani pokračovat v soudním sporu.
- Jde o situaci výhodnou pro všechny strany, které se mediace účastní.
- Mediátor je nestrannou a školenou osobou, která vám může být nápomocna k tomu, abyste se sami pokusili nalézt vhodné řešení.
- Oproti soudnímu řízení je mediace poměrně málo nákladná.
- Mediace probíhá poměrně rychle. Lze ji snadno naplánovat kdykoli tak, aby to stranám vzájemně vyhovovalo, a může se uskutečnit na řadě míst.
- Mediace umožňuje flexibilní (přizpůsobená) řešení a pomáhá zachovat nebo vybudovat konstruktivní budoucí vztahy a kontakty mezi stranami.
- Mediace umožňuje podporu a poradenství ze strany právního zástupce.
- Mediace může snížit riziko budoucích soudních sporů.

Tento odkaz vás dovede na stránku [Vyhledání mediátora](#).

Omezení mediace

Ukáže-li se, že věc není pro mediaci vhodná nebo že jedna ze stran či obě strany nejsou ochotny se o mediaci pokusit, je zapotřebí zásah soudních orgánů. Při zjišťování, zda je věc pro mediaci vhodná, je třeba věnovat zvláštní pozornost identifikaci možných rizik, jako je domácí násilí a jeho stupeň, zneužívání drog či alkoholu, zneužívání dětí atd. O vhodnosti musí být u každé věci rozhodováno jednotlivě a na základě norem uplatňovaných mediátorem a mediační organizací.

Tyto stránky spravuje Evropská komise. Informace na této stránce nemusí nezbytně vyjadřovat oficiální stanovisko Evropské komise. Komise neodpovídá ani neručí za informace nebo údaje, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Pokud jde o předpisy v oblasti autorských práv pro webové stránky EU, viz [právní upozornění](#).

Poslední aktualizace: 18/01/2019

Přeshraniční rodinná mediace - Belgie

Mediaci upravuje zákon ze dne 21. února 2005. Rodinnou mediaci, stejně jako další typy mediace, lze provádět v rámci soudního řízení (soudní mediace), nebo mimo něj (dobrovolná mediace).

Mediace zahájená na žádost jedné ze stran nebo na návrh soudce představuje postup, který vyžaduje souhlas stran.

Strany se dohodnou na jmenování mediátora (čl. 1734, pododstavec 1 soudního řádu), který může být schválen Federální komisí pro mediace (*Commission fédérale de médiation*). Každá ze stran může mediaci kdykoli ukončit (článek 1729 soudního řádu).

Mediace se může týkat celého sporu, či jeho části (čl. 1735 odst. 2 soudního řádu).

Ve všech věcech, které přísluší soudu pro rodinné záležitosti, informuje soudní tajemník (greffier) ihned po podání žádosti strany o možnosti využití mediace a poskytne jim veškeré potřebné informace k tomu, aby tak mohly učinit (článek 1253b/1 soudního řádu). V případě rozvodu v důsledku nenapravitelného rozvratu může soudce nařídít zastavení řízení po dobu maximálně jednoho měsíce, aby si strany mohly opatřit informace o mediaci (čl. 1255 odst. 6 pododstavec 2 soudního řádu). Smírčí senáty u soudu pro rodinné záležitosti však vychází z koncepce dohodovacího postupu (článek 731 soudního řádu): soudci by měli urovnat rozpory mezi stranami, i když o dané věci nevydají konečné rozhodnutí. Úprava mediace v soudním řádu totiž nedovoluje, aby byl soudce mediátorem.

Při mediaci je zcela zachována důvěrnost a mediátor je vázán služebním tajemstvím (čl. 1728 odst. 1 soudního řádu).

Mediační řízení probíhá ve třech fázích:

- soudce jmenuje mediátora
- soudce věc odloží na pozdější termín a stanoví zálohu na honorář
- výsledek mediace: pokud je mediace úspěšná, jsou podmínky této dohody zaznamenány a podepsány stranami (mediační dohoda), kterou může schválit soudce. Pokud mediace nebyla úspěšná, mohou strany zahájit soudní řízení (či v něm pokračovat) nebo na základě vzájemné dohody požádat o jmenování nového mediátora.

Výši honoráře, poplatky i platební podmínky si předem stanoví strany a mediátor.

Odkaz na celostátní internetovou stránku, kde se nachází seznam mediátorů v rodinných záležitostech: <http://www.fbc-cfm.be/fr/trouver-un-mediateur>

Odkaz na celostátní internetovou stránku s informacemi o rodinné mediaci či o mediaci obecně: <http://www.fbc-cfm.be/fr/mediation>

Odkaz na vnitrostátní právní předpisy o mediaci v rodinných záležitostech: <http://www.fbc-cfm.be/fr/content/national-0>

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 17/01/2017

Přeshraniční rodinná mediace - Česká republika

Mediace je v České republice upravena v zákoně č. 202/2012 Sb. o mediaci (dále jako „zákon“), který vstoupil v účinnost dne 1.9.2012, a který provádí směrnici 2008/52/ES o některých aspektech mediace v občanských a obchodních věcech.

Zákon upravuje právní režim mediace v občanských věcech včetně úpravy mediace ve věcech rodinných. Aby mohl mediátor být zapsán do seznamu mediátorů a byl oprávněn vykonávat činnost mediátora v souladu se zákonem, musí úspěšně vykonat odbornou zkoušku.

Je třeba zdůraznit, že v případě, že je to účelné a vhodné, může soud nařídít stranám setkání se zapsaným mediátorem v rozsahu, který nepřesáhne 3 hodiny, a současně přerušit řízení. Odmítne-li se účastník bez vážného důvodu zúčastnit takového setkání s mediátorem, může být sankcionován tím, že mu soud nemusí výjimečně zcela nebo zčásti přiznat náhradu nákladů řízení v případě jeho úspěchu ve věci.

Odkaz na národní stránku, kde je uveden seznam zapsaných mediátorů v rodinných věcech:

http://mediatori.justice.cz/MediatorPublic/Public/FR003_ZverejneniVybranychUdaju.aspx

Odkaz na národní stránky poskytující informace o mediačním řízení v rodinných věcech nebo mediaci obecně:

Taková stránka není k dispozici

Odkaz na stránky, kde je dostupná národní právní úprava mediace v rodinných věcech:

<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=6196>

http://www.cak.cz/assets/zakon-o-mediaci_aj.pdf (text zákona v angličtině)

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 06/03/2019

Přeshraniční rodinná mediace - Německo

Stručný úvod do rodinné mediace v Německu

Výňatek z brožury o „manželském právu“ („*Eherecht*“), kterou zveřejnilo Spolkové ministerstvo spravedlnosti a ochrany spotřebitele (*Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz*), s. 73:

„6.2.5 Rodinná mediace

Při rozvodu nebo rozluce si páry často přejí uspořádat své rodinné vztahy smírnou cestou. V těchto případech představuje mediace vynikající alternativu soudního řízení.

Právní rámec pro mediaci byl vytvořen zákonem o mediaci (*Mediationsgesetz*), který nabyl účinnosti dne 26. července 2012.

Mediace stranám pomáhá nalézt smírné řešení sporu s pomocí neutrální osoby (mediátora). Účastníci přebírají odpovědnost za řešení a mediátor není oprávněn přijímat rozhodnutí.

To znamená, že na rozdíl od soudního řízení lze jako základ řešení, které je přizpůsobeno individuálnímu sporu, určit a zohlednit skutečné zájmy a potřeby dotčených osob. Soudní rozhodnutí přihlížejí k zájmům těchto osob v menším rozsahu. Tato řešení jsou proto dotčenými osobami snáze akceptována a zpravidla jsou v dlouhodobém horizontu účinnější. Mediace může vést k vypracování smluvních dohod týkajících se například výživného, majetku, vlastnictví, rodičovské zodpovědnosti nebo práva na styk s dítětem.

V rámci rozvodového řízení může soud manželům nařídit, aby se individuálně nebo společně zúčastnili bezplatného informativního setkání o mediaci, nebo aby s ohledem na projednávané související věci [1] využili jiný způsob alternativního řešení sporu s pomocí osoby nebo subjektu určeného soudem a aby potvrdily svou účast (§ 135 zákona o řízení v rodinných věcech a v nesporných věcech (*Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit*, FamFG). Nařízení soudu není právně vymahatelné. Soud však může nedodržení tohoto nařízení zohlednit při rozhodování o náhradě nákladů řízení (§ 150 odst. 4 zákona FamFG).“

Podle § 156 odst. 1 třetí a páté věty a § 81 odst. 2 bodu 5 zákona FamFG platí totéž pro záležitosti týkající se dětí. I v takových případech může soud rodičům nařídit, aby se zúčastnili informativního setkání o mediaci nebo aby využili jinou formu alternativního řešení sporů. Nařízení soudu není právně vymahatelné. Soud však může nedodržení tohoto nařízení zohlednit při rozhodování o náhradě nákladů řízení.

Odkazy na německé internetové stránky, na nichž lze vyhledat mediátory pro rodinné věci

Mediation bei internationalen Kindschaftskonflikten (MiKK e. V.), Fasanenstraße 12, 10623 Berlin, Německo (mediace v mezinárodních sporech týkajících se dětí)

<http://www.mikk-ev.de/>

– Zentrale Anlaufstelle für grenzüberschreitende Kindschaftskonflikte beim Internationalen Sozialdienst im Deutschen Verein (ZAnK), Michaelkirchstraße 17/18, 10179 Berlin, Německo (mediace v přeshraničních sporech týkajících se dětí)

<http://www.zank.de/>

Odkazy na německé internetové stránky, kde lze získat informace o rodinné mediaci nebo o mediaci obecně

– Bundesverband Mediation e.V. (BM), Wittestr. 30 K, 13509 Berlin

<http://www.bmev.de/>

– Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V. (BAFM), Spichernstraße 11, 10777 Berlin

<http://www.bafm-mediation.de/>

Odkazy na německé právní předpisy o rodinné mediaci

– Spolkové ministerstvo spravedlnosti a ochrany spotřebitele, Mohrenstraße 37, 10117 Berlin

<http://www.bmjv.de/>

– Zákon o podpoře mediace a jiných forem alternativního řešení sporů (*Gesetz zur Förderung der Mediation und anderer Verfahren der außergerichtlichen Konfliktbeilegung*) (BGBl. (*Bundesgesetzblatt*, Spolková sbírka zákonů) 2012, část I, č. 35 ze dne 25. července 2012)

<http://www.bmjv.de/SharedDocs/Abteilungen/DE/AbtR/RA1.html?nn=1470004>

[1] K souvisejícím věcem patří spory týkající se úpravy majetkových poměrů v manželství, vyrovnání důchodových nároků, výživného, společného obydlí a nákladů na domácnost.

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 03/11/2017

Přeshraniční rodinná mediace - Estonsko

 Upozorňujeme, že výchozí [et](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

Rodinná mediace nebo mediace v případě rozvodových sporů je určena především rodičům při rozvodu či rozluce, kteří potřebují pomoc nestranného odborníka, jenž zprostředkuje jejich rozdílná stanoviska a usnadní komunikaci a spolupráci mezi nimi, pokud jde o otázky budoucích ujednání týkajících se jejich dětí, a uzavření dohod o těchto záležitostech. Cílem mediačního řízení není ani tak usmíření, jako spíše dosažení udržitelných dohod.

Od dubna 2015 je služba zpřístupněna a financována těmito způsoby:

1. nasměrování na službu místní samosprávou, v jejímž obvodu má dítě bydliště, s částečným financováním místní samosprávou;
2. zahájení soudního řízení a nasměrování na službu soudcem, přičemž strany mediaci financují samy, nebo případně požádají o vnitrostátní právní pomoc;
3. z podnětu informovaného rodiče a s vlastním financováním tímto rodičem nebo nasměrování na službu prostřednictvím Estonské asociace mediátorů (s vlastním financováním stranami).

Cena za mediační řízení, kterou strany hradí samy, se mezi jednotlivými regiony liší. V Tallinnu a jiných větších městech v Estonsku stojí sezení v rozmezí od 50 do 70 EUR a jinde v zemi v rozmezí od 35 do 50 EUR. Jedno sezení trvá 90 minut a lze očekávat, že se strany zúčastní v průměru pěti až šesti sezení.

Mediační službu v rodinných věcech mohou poskytovat odborníci v oblasti psychologie, sociálního sektoru (včetně ochrany dětí a sociální péče) nebo práva, kteří absolvovali zvláštní odbornou přípravu a jsou držiteli příslušného odborného osvědčení; kontakty na tyto odborníky jsou uvedeny na internetových stránkách [Estonské asociace mediátorů](#), místních soudů a místní samosprávy.

V Estonsku se organizace rodinné mediace řídí těmito právními předpisy:

- [zákon o smírčím řízení](#),
- [zákon o sociálním zabezpečení](#),
- [zákon o rodině a](#)
- [občanský soudní řád](#).

Jednou z priorit akčního programu estonské vlády na období 2015–2016 je posílení systému ochrany dětí, včetně rozvoje služby rodinné mediace. Ministerstvo sociálních věcí a ministerstvo spravedlnosti v současnosti spolupracují na vypracování návrhů na doplnění a pozměnění právních a správních předpisů, které tuto službu upravují, s cílem zlepšit fungování a financování služby.

V Estonsku působí rovněž mezinárodně kvalifikovaní mediátoři, kteří jsou příslušní zabývat se případy přeshraniční mediace, kdy jeden z rodičů odvezl dítě do země, která není rodnou zemí dítěte ani zemí jeho obvyklého bydliště. Pracovními jazyky jsou estonština, angličtina, ruština a finština. Na mediátory se lze obrátit prostřednictvím [funkční poštovní schránky](#) asociace.

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 03/04/2019

Přeshraniční rodinná mediace - Řecko

Rodinná mediace

Pojem „rodinná mediace“ odkazuje na formu alternativního řešení rodinných sporů (tj. finančních sporů a sporů týkajících se vlastnických práv manželů, podobných sporů vznikajících v důsledku soužití nebo vztahů mezi rodiči a dětmi a jiných rodinných sporů), při níž je stranám poskytována pomoc, aby mohly společně dospět k vzájemně přijatelné dohodě.

I. Institut mediace (*διαμεσολάβηση*) byl v řeckém právním systému zaveden **zákonem** 3898/2010 o mediaci v občanských a obchodních věcech (vládní věstník, řada I, č. 211/16-10-2010), který provádí směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/52/ES ze dne 21. května 2008.

Podle článku 2 zákona 3898/2010 lze „soukromoprávní spory postoupit k mediaci na základě dohody stran, pokud strany disponují předmětem sporu“, zatímco článek 8 téhož zákona stanoví: „1. Strany nebo jejich právní zástupci či v případě právnických osob jejich zmocněnci se zúčastní mediace se svým právníkem. 2. Mediátora určí strany, nebo třetí osoba, kterou si zvolily. 3. Průběh mediace stanoví mediátor se souhlasem stran, které mohou mediaci kdykoli na přání ukončit. Průběh mediace je důvěrný a z mediace není pořizován zápis. Během mediace může mediátor hovořit a scházet se s každou ze stran.“ Po ukončení mediace musí mediátor vypracovat protokol o průběhu mediace (článek 9 zákona 3898/2010), který obsahuje dosaženou dohodu a který je podepsán mediátorem, stranami a právními zástupci stran. Pokud o to požádá nejméně jedna ze stran, musí mediátor protokol zaevidovat u soudu prvního stupně, načež je tento vykonatelný.

Odměna mediátora je stanovena hodinovou sazbou, a to nejvýše za 24 hodin, což zahrnuje i čas vynaložený na přípravu mediace. Strany a mediátor se mohou dohodnout na jiném způsobu odměny. Odměnu mediátora hradí strany rovným dílem, nedohodnou-li se jinak. Každá strana nese náklady na honorář svého právního zástupce. Výše hodinové sazby je stanovena a revidována rozhodnutím Ministerstva spravedlnosti, transparentnosti a lidských práv.

(Viz <http://www.diamesolavisi.gov.gr/>)

II. Ustanovení čl. 214B odst. 1 občanského soudního řádu, jež bylo vloženo článkem 7 zákona 4055/2012, mimoto zavedlo institut soudní mediace (*δικαστική μεσολάβηση*); podle tohoto článku mohou být „soukromoprávní spory vyřešeny rovněž pomocí soudní mediace. Využití soudní mediace není povinné a tato mediace se může uskutečnit před podáním žaloby, nebo během jejího projednávání“. Poslední pododstavec odstavce 3 téhož článku uvádí, že „každá zúčastněná strana může prostřednictvím právního zástupce jednajícího jejím jménem písemně požádat o postoupení věci soudci-mediátorovi“. V tomto článku je pak dále stanoveno: „4. Soud, u něhož řízení probíhá, může v závislosti na dané věci a s přihlédnutím ke všem okolnostem strany kdykoli vyzvat, aby k urovnání svého sporu využily soudní mediaci, a současně se souhlasem stran jednání v dané věci na krátkou dobu odročit, nejvýše však o šest měsíců. 5. Dospějí-li strany k dohodě, vyhotoví se protokol o průběhu mediace. Protokol podepíše mediátor, strany a právní zástupci stran a prvopis je zaevidován u soudu prvního stupně, u něhož se mediace uskutečnila. Jakmile je protokol o průběhu mediace zaevidován u soudu prvního stupně, představuje v souladu s čl. 904 odst. 2 písm. c) občanského soudního řádu vykonatelný titul, pokud prokazuje, že se strany dohodly na existenci určitého nároku.“

Náklady na soudní mediaci spadají přímo do oblasti působnosti zákona o poskytování právní pomoci občanům s nízkými příjmy (zákon 3226/2004).

Dvěma důležitými ustanoveními jsou nový **článek 116A** občanského soudního řádu (vložený čl. 1 odst. 2 zákona 4335/2015), který uvádí, že „během celého soudního jednání a ve všech řízeních podporuje soud ... volbu mediace jako způsob alternativního řešení sporu“, a **článek 214C** občanského soudního řádu, který stanoví, že „soud navrhne, aby strany využily mediaci, je-li to vzhledem k okolnostem daného případu vhodné. Je-li návrh soudu přijat, projednávání dané věci se odročí o tři měsíce. Totéž platí, jestliže se strany samy během probíhajícího řízení rozhodnou využít mediaci.“

V Řecku neexistuje právní předpis upravující konkrétně rodinnou mediaci, použijí se proto obecná pravidla o mediaci a soudní mediaci, která byla uvedena výše.

Dvojice, které mají rozdílné státní občanství (manželé nebo osoby žijící společně v jiném než manželském svazku), mají za následek bikulturní rodiny a při rozvodu nebo rozpadu vztahu může v přeshraničních věcech kromě běžných záležitostí spojených s rodinnými spory (tj. rodičovská zodpovědnost, péče, styk s dítětem, výživné na dítě, majetkové spory mezi manželi) vyvstat ještě závažnější problém, a to únos dítěte. V těchto případech lze snadno použít výše zmíněná pravidla týkající se mediace a soudní mediace; tato pravidla jsou v souladu s již platnými pravidly stanovenými v čl. 7 odst. 2 písm. c) Haagské úmluvy z roku 1980 a čl. 55 odst. 2 písm. e) nařízení (ES) č. 2201/2003 (nařízení „Brusel IIa“).

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 17/01/2017

Přeshraniční rodinná mediace - Španělsko

Upozorňujeme, že výchozí [es](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

1. Mediační řízení v rodinných věcech

Ve Španělsku je rodinná mediace zcela dobrovolná a v zájmu jejího usnadnění ve věcech zahrnujících mimo jiné přeshraniční rodinnou mediaci obecné právní předpisy o mediaci výslovně umožňují její provedení prostřednictvím videokonference či jiných elektronických prostředků, které umožňují přenos zvuku nebo obrazu. Strany mohou mediaci využít před zahájením soudního řízení nebo v jeho průběhu a dokonce i po jeho skončení ke změně jeho výsledku či usnadnění výkonu soudního rozhodnutí. Pokud tak učiní před zahájením soudního řízení a dospějí k dohodě, je soudní řízení urychleno, jelikož strany využijí zjednodušené řízení, v jehož rámci předloží strany dohodu rodinnému soudu (*Juzgado de Familia*), který dohodu schválí, není-li v rozporu s právními předpisy či zájmy nezletilých nebo zdravotně postižených dětí páru. Pokud strany nemají nezletilé či zdravotně postižené děti, mohou se rovněž rozhodnout, že dohodu předloží přímo notáři, který ji zaznamená v listině, jež má stejné účinky jako soudní rozhodnutí.

Bylo-li soudní řízení zahájeno, aniž by strany využily mediaci, může soudce s přihlédnutím k okolnostem daného případu souhlasit s tím, aby strany použily mediaci, a rodinný soud je poté odkáže na bezplatnou informační schůzku. Pokud se strany rozhodnou pro mediaci, není soudní řízení pozastaveno, ledaže o to strany požádají, a je-li nakonec dosaženo dohody, soud ji schválí. Není-li dohody dosaženo, nebo nechtějí-li strany mediaci využít, je soudní rozhodnutí vydáno ve všech bodech, na nichž se strany nedohodly.

Rodinná mediace není možná v případech řízení týkajícího se násilí na základě pohlaví, k němuž došlo mezi stranami.

Informační schůzka je bezplatná, samotná mediace však znamená náklady, které hradí strany, nemají-li nárok na právní pomoc. Všechny informace o obsahu a požadavcích na získání právní pomoci jsou k dispozici na internetu na adrese

<http://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/es/servicios-ciudadano/tramites-gestiones-personales/asistencia-juridica-gratuita>

2. Povolání rodinného mediátora a přístup k mediátorovi

Mediátor musí mít vysokoškolské či vyšší odborné vzdělání a mimoto musí absolvovat zvláštní odbornou přípravu k provádění mediace, kterou zajišťují instituce akreditované za tímto účelem.

K provádění rodinné mediace se nevyžaduje zápis do registru, byly však zřízeny registry, do kterých se mohou mediátoři zapsat jak na celostátní úrovni (registr mediátorů a institucí poskytujících mediační služby, jehož internetová adresa je uvedena níže – *Registro de Mediadores e Instituciones de Mediación*), tak i na úrovni jednotlivých autonomních oblastí.

Co se týká úrovně autonomních oblastí, téměř všechny autonomní oblasti zřídily veřejnou mediační službu. Pokud jde o informace o této službě, navštivte oddíl jejich institucionálních internetových stránek věnovaný mediaci, kde je různě podrobně vysvětlen způsob fungování systému mediace, upraven registr mediátorů, pokud existuje, a uveden odkaz na tento registr. Na internetových stránkách jsou obvykle k dispozici formuláře žádosti o mediaci, které odkazují na specializované instituce, jež byly zřízeny za účelem poskytování mediačních služeb.

Při hledání rodinného mediátora je třeba rozlišovat mezi tím, zda se má mediace uskutečnit po zahájení řízení, nebo nezávisle na řízení. Požaduje-li se mediace po zahájení řízení, odkáže příslušný rodinný soud strany na subjekty poskytující rodinnou mediaci, které jsou k němu přidružené, zatímco v případě, je-li mediace využita před zahájením soudního řízení či mimo soudní řízení, musí strany vyhledat rodinného mediátora samy. Užitečné mohou být tyto zdroje informací:

– Výše uvedený registr mediátorů a institucí poskytujících mediační služby na celostátní úrovni <http://www.mjusticia.gob.es/cs/Satellite/Portal/es/areas-tematicas/registros/mediadores-instituciones>

– Níže uvedené instituce navržené Ministerstvem spravedlnosti <https://www.administraciondejusticia.gob.es/paj/publico/pagaj/home/>

– Mediační služby, které pro provincie navrhla Generální rada soudní moci (*Consejo General del Poder Judicial*) <http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Mediacion/Organos-judiciales-que-ofrecen-mediacion/Mediacion-Familiar/>

– Mediační služby zřízené jednotlivými autonomními oblastmi. Institucionální internetové stránky jednotlivých autonomních oblastí obvykle obsahují příslušné informace.

Kromě výše uvedených informací jsou další údaje o mediačním řízení v rodinných věcech, platných právních předpisech, mediačních službách, které existují v jednotlivých autonomních oblastech, a příslušných náležitostech k dispozici na internetových stránkách Generální rady soudní moci <http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Mediacion>

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 08/12/2017

Přeshraniční rodinná mediace - Francie

Přeshraniční rodinnou mediaci podporují mezinárodní a evropské nástroje spolupráce s cílem umožnit klidné a rychlé urovnání sporů. Francie založila v rámci svého ústředního orgánu středisko zaměřené na podporu využívání mediace v přeshraničních věcech. Je třeba představit rovněž vnitrostátní předpisy týkající se mediace, které mohou v přeshraničních věcech také dojít uplatnění.

Vnitrostátní právní rámec:

Zákon č. 95-125 ze dne 8. února 1995 a dále výnos č. 2012-66 ze dne 22. července 1996 stanoví ve Francii možnost využití soudní mediace. Každý soudce projedávající nějaký spor může se souhlasem stran jmenovat mediátora, kvalifikovanou třetí osobu, která je nestranná a nezávislá.

Zákon ze dne 8. února 1995 byl novelizován usnesením č. 2011-1540 ze dne 16. listopadu 2011, kterým se provádí směrnice 2008/52/ES ze dne 21. května 2008. V tomto zákoně je mediace definována jako jakýkoli strukturovaný postup, jímž se dvě strany či více stran snaží dosáhnout dohody s cílem smírného narovnání svého sporu za pomoci třetí osoby. Zavádí pro všechny mediace společný režim.

Pro rodinné mediace existuje státní diplom, zavedený výnosem ze dne 2. prosince 2003 ([článek R.451-66 a následující články zákona o sociální péči a o rodině \(Code de l'Action Sociale et des Familles\)](#)) a vyhláškami ze dne 12. února 2004 a ze dne 19. března 2012. V současnosti však není k provádění funkce rodinného mediátora získání tohoto diplomu povinné, neboť rodinná mediace není regulovaným povoláním.

Mediátoři pracují v rámci sdružení či samostatně.

K rodinné mediaci může dojít:

- 1) před zapojením soudu: jedná se o tzv. běžnou rodinnou mediaci, v tomto případě mediátora kontaktují přímo strany sporu;
- 2) v průběhu soudního řízení: článek 1071 občanského soudního řádu, článek 255 a článek 373-2-10 občanského zákoníku;
 - soudce ve věcech rodinných může stranám navrhnout postup mediace, a poté co k němu strany dají souhlas, může za tímto účelem jmenovat rodinného mediátora;
 - soudce ve věcech rodinných může strany vyzvat ke schůzce s rodinným mediátorem, který jim poskytne informace o předmětu a průběhu rodinné mediace.

Souhlas s výsledkem rodinné mediace může být ještě předložen ke schválení soudci ve věcech rodinných (články 1534 a 1565 a následující občanského soudního řádu). Soudce dohodu schválí, pokud neshledá, že tato dohoda nechrání dostatečně zájmy

dítěte či že souhlas rodičů nebyl dán dobrovolně (článek 373-2-7 druhý pododstavec občanského zákoníku), případně obecněji že může narušovat veřejný pořádek.

Náklady: první informativní rozhovor s rodinným mediátorem je pro zájemce zdarma. Rodinná mediace však poté obnáší finanční zapojení stran podle úředního sazebníku používaného na mediační služby, který vychází ze zásady platby za schůzku na osobu a stanoví se podle příjmu stran. Pokud daná osoba využívá právní pomoci, hradí poplatky za rodinnou mediaci stát, vnitrostátní sazebník stanoví zvýšení sazby pro advokáta v případech, kdy mediaci nařídil soudce ve věcech rodinných.

- Odkaz na příslušná ustanovení občanského soudního řádu: [zde](#)
- Odkaz na [informace na stránkách ministerstva spravedlnosti](#) o rodinné mediaci
- Odkaz na seznam mediátorů: pro nalezení co nejbližší služby rodinné mediace lze do vyhledávání zadat: „médiation familiale“ (rodinná mediace) do políčka „catégories“ (kategorie) na internetové stránce [Justice en région](#) (soudy v regionech).

Přeshraniční rodinná mediace:

Přeshraniční rodinnou mediaci upravují nástroje mezinárodní spolupráce v rodinných záležitostech (Haagská úmluva ze dne 25. října 1980 a nařízení Brusel IIa) s cílem zprostředkovat smírné řešení v případě navrácení dítěte při mezinárodních únosech nebo souhlasu s výkonem práva styku rodiče s dítětem.

Zainteresované strany mohou:

1) Obrátit se na mediátory, kteří svoji činnost vykonávají samostatně či v rámci sdružení: seznam mediátorů, které lze využít v přeshraničních rodinných záležitostech, je k dispozici na internetu na níže uvedené adrese: <http://www.justice.gouv.fr/26139> (nebo kliknutím [sem](#)).

2) **Využít mediace prostřednictvím střediska zaměřeného na tuto oblast v rámci ústředního orgánu: Francie má v rámci ministerstva spravedlnosti středisko pro přeshraniční rodinnou mediaci ([CMFI](#)). Jako doplňující opatření nabízí toto středisko v každém novém přeshraničním případě pomoc v podobě zásahu před zahájením soudního řízení, souběžně s ním a/nebo po jeho skončení. Uzavřené dohody jsou po případném odsouhlasení poradci stran předány soudcům v příslušných zemích.**

Ústřední orgán, k němuž jeden z rodičů podá žádost o přeshraniční rodinnou mediaci, tento návrh předloží druhému z rodičů. Postup musí být **dobrovolný: zahájení postupu přeshraniční rodinné mediace nesmí být výsledkem nátlaku.**

Příslušné středisko vystupuje v rámci svého výkonu přeshraniční rodinné mediace nestranně vůči oběma rodičům a informace udržuje v naprosté důvěrnosti.

Mediace vykonaná v rámci střediska pro přeshraniční rodinnou mediaci na ministerstvu spravedlnosti není zpoplatněna. Žádost spolu s dokumenty týkajícími se probíhajícího či již uskutečněného řízení ve Francii či v zahraničí je třeba zaslat na níže uvedenou adresu:

Ministère de la Justice

Direction des affaires civiles et du Sceau – BDIP

Cellule de médiation familiale internationale

13 place Vendôme

75 042 Paris Cedex 01

Případně ji lze zaslat elektronicky: entraide-civile-internationale@justice.gouv.fr

Odkaz na internetovou stránku francouzského ministerstva spravedlnosti (středisko pro přeshraniční rodinnou mediaci): <http://www.justice.gouv.fr/justice-civile-11861/enlevement-parental-12063/la-mediation-21106.html>

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 19/01/2017

MEDIACE

Dne 1. listopadu 2015 vstoupil v Chorvatské republice v platnost nový zákon o rodině (*Obiteljski zakon; Narodne novine* (Úřední věstník) č. 103/15). Tento zákon sestává z 10 samostatných částí, přičemž sedmá část upravuje oblast povinného poradenství a rodinné mediace.

Povinné poradenství představuje způsob, jak rodinným příslušníkům pomoci dosáhnout dohod ohledně rodinných vztahů, přičemž je zvláštní pozornost věnována ochraně rodinných vztahů týkajících se dítěte a právním důsledkům nedosažení dohody a zahájení soudního řízení, ve kterém se rozhoduje o osobnostních právech dítěte. Povinné poradenství poskytuje odborný tým příslušného úřadu sociální péče podle trvalého nebo dočasného bydliště dítěte nebo posledního společného trvalého či dočasného bydliště manželů nebo mimomanželských partnerů. Podle zákona o rodině se povinné poradenství neposkytuje před zahájením vykonávacího a zajišťovacího řízení. Rodinní příslušníci se povinného poradenství účastní osobně a bez zmocnění.

Povinné poradenství se poskytuje: 1. před zahájením řízení o rozvod manželství mezi manžely, kteří mají společné nezletilé dítě, a 2. před zahájením ostatních soudních řízení týkajících se výkonu práva péče o dítě a práva na styk s dítětem. Před zahájením řízení o rozvod manželství se povinné poradenství neposkytuje v případě manžela či obou manželů, kteří: 1. jsou zbaveni způsobilosti uzavírat smlouvy, nejsou-li ani s pomocí odborníka schopni porozumět významu a důsledkům řízení, 2. mají poruchy úsudku nebo 3. nemají známé trvalé nebo dočasné bydliště.

Povinné poradenství je zahájeno na žádost jedné ze stran, která se podává úřadu sociální péče písemně, nebo ústně a je zaevidována. Po obdržení žádosti o povinné poradenství musí úřad sociální péče naplánovat schůzku a předvolat strany. Jestliže se úřad sociální péče domnívá, že by za daných okolností společná schůzka nebyla vhodná, nebo pokud o to jedna či obě strany požádají z oprávněných důvodů, naplánují se a uskuteční samostatné pohovory se stranami.

Rodinná mediace je proces, jehož se rodinní příslušníci účastní dobrovolně. Odchylně je první schůzka v rámci rodinné mediace před zahájením řízení o rozvod manželství povinná.

Rodinná mediace je proces, v jehož rámci se strany snaží dospět k dohodě ohledně rodinného sporu s pomocí jednoho či více rodinných mediátorů. Rodinný mediátor je nestranná a zvlášť vyškolená osoba, která je zapsána v registru rodinných mediátorů. Hlavním účelem rodinné mediace je dosáhnout plánu společné péče o dítě a jiných dohod týkajících se dítěte. Kromě dosažení tohoto účelu se v rámci rodinné mediace mohou strany dohodnout rovněž na všech ostatních záležitostech týkajících se majetku a jiných věcí.

Rodinná mediace se neuskuteční: 1. v případech, kdy odborný tým úřadu sociální péče nebo rodinný mediátor usoudí, že vzhledem k domácímu násilí není rovná účast manželů na rodinné mediaci možná, 2. jsou-li jeden či oba manželé zbaveni způsobilosti uzavírat smlouvy a nejsou-li ani s pomocí odborníka schopni porozumět významu a právním důsledkům řízení, 3. má-li jeden z manželů či oba manželé poruchy úsudku, a 4. není-li známo dočasné nebo trvalé bydliště jednoho z manželů.

Rodinná mediace se může uskutečnit bez ohledu na soudní řízení před zahájením soudního řízení, v jeho průběhu nebo po skončení soudního řízení. Podle zákona o rodině se rodinná mediace neprovádí před zahájením vykonávacího a zajišťovacího řízení. Během vykonávacího řízení za účelem uplatnění práva na styk s dítětem může soud odchylně stranám navrhnout, aby zahájily rodinnou mediaci. Po vyslechnutí stran a s přihlédnutím k okolnostem daného případu může tudíž soud odložit výkon o třicet dnů a nařídít, aby si s dítětem promluvil profesionál, nebo může stranám navrhnout, aby zahájily rodinnou mediaci s cílem dospět k dohodě ohledně sporu; v případě potřeby může soud během pohovoru s profesionálem nebo během rodinné mediace upravit podrobněji výkon práva na styk s dítětem zvláštním rozhodnutím, přičemž soud takto nepostupuje, nebyl-li pokus o rodinnou mediaci úspěšný nebo je-li zapotřebí neodkladné opatření.

Rodinný mediátor a ostatní osoby účastníci se rodinné mediace musí zajistit ochranu důvěrných informací a údajů, o nichž se během rodinné mediace dozví ve vztahu k třetím osobám, kromě: 1. případu, je-li nezbytné sdělit tyto informace za účelem provedení nebo výkonu dohody, nebo 2. případu, je-li nutné sdělit informace v zájmu ochrany dítěte, jehož blaho je ohroženo, nebo odstranění rizika vážného narušení duševní a tělesné integrity určité osoby. Rodinný mediátor musí strany informovat o rozsahu zásady důvěrnosti.

Co se týká dohody, již bylo dosaženo během rodinné mediace, zákon o rodině stanoví, že plán společné péče o dítě a jiné dohody, jichž bylo v rámci rodinné mediace dosaženo, musí mít písemnou formu a musí být podepsány všemi stranami, a že jsou rovnocenné vykonatelnému titulu, jestliže je soud na návrh stran schválí v nesporném řízení.

Jestliže strany nedospějí k dohodě ohledně plánu společné péče o dítě či jiného sporného rodinného vztahu, uvede rodinný mediátor ve zprávě o zastavení rodinné mediace to, zda se obě strany aktivně zúčastnily mediace. Zpráva o zastavení rodinné mediace je doručena účastníkům. Rodinný mediátor předá zprávu o zastavení rodinné mediace soudu, který během provádění rodinné mediace řízení pozastavil.

Pokud během soudního řízení strany navrhnou souhlasnou dohodu ohledně vyřešení sporu prostřednictvím rodinné mediace, může soud řízení pozastavit, přičemž v tomto případě stanoví tříměsíční lhůtu, ve které se strany mohou pokusit o vyřešení sporu v rámci rodinné mediace. Pakliže se soud během soudního řízení domnívá, že existuje možnost dosáhnout souhlasné dohody ohledně rodinného sporu, může stranám rovněž navrhnout rodinnou mediaci. Pokud strany s rodinnou mediací souhlasí, může soud řízení pozastavit a stanovit tříměsíční lhůtu, ve které se strany mohou pokusit o vyřešení sporu v rámci rodinné mediace. Jestliže se stranám nepodaří v tříměsíční lhůtě stanovené soudem pro vedení rodinné mediace spor v rámci rodinné mediace vyřešit nebo pokud strany navrhnou pokračování soudního řízení před uplynutím této lhůty, soud v řízení pokračuje. Před rozhodnutím o pozastavení řízení musí soud uvážit, zda je pozastavení vhodné vzhledem k potřebě neodkladného opatření v případech, kdy se rozhoduje o právech a zájmech dítěte.

V rámci rodinné mediace musí rodinný mediátor účastníky informovat o tom, že je třeba věnovat pozornost blahu dítěte, a může dovolit, aby děti se souhlasem svých rodičů vyjádřily v rámci rodinné mediace svůj názor.

Rodinný mediátor, který rodinou mediací vedl, se nesmí podílet na písemném vyhotovení znaleckých posudků nebo hodnocení rodiny či se jinak účastnit soudního řízení, v němž se rozhoduje o sporu stran, které se zúčastnily rodinné mediace, vyjma v zákonem stanovených případech.

Vedou-li rodinnou mediací rodinní mediátoři, kteří jsou zaměstnanci úřadu sociální péče, nemusí strany za práci rodinných mediátorů platit. Vedou-li rodinnou mediací rodinní mediátoři mimo úřad sociální péče, hradí strany náklady na svou účast.

V rámci rodinné mediace se odpovídajícím způsobem uplatňují předpisy, které upravují mediaci.

Další informace viz:

zákon o rodině (Úřední věstník č. 103/15)

pravidla rodinné mediace (*Pravilnik o obiteljskoj medijaciji*; Úřední věstník č. 106/14)

zákon o mediaci (*Zakon o mirenju*; Úřední věstník č. 18/11)

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 23/08/2018

Přeshraniční rodinná mediace - Itálie

Rodinná mediace je postup, jehož použití si mohou manželé nebo partneři, kteří mají problémy, dobrovolně zvolit k vyřešení svého sporu za účasti jednoho či více mediátorů. Úkolem mediátorů je usnadnit komunikaci a pomoci dvojici vyřešit emocionální i materiální aspekty rozluky (rozdělení majetku, placení výživného, užívání společného bytu atd.). Jejich úkolem je rovněž pomoci dvojici dosáhnout dohod, které nejlépe odpovídají potřebám všech rodinných příslušníků.

Mediace se obecně řídí legislativním nařízením č. 28 ze dne 4. března 2010 v platném znění k „provedení § 60 zákona č. 69 ze dne 18. června 2009 o mediaci za účelem řešení občanských a obchodních sporů“.

Tento právní předpis stanoví postup pro mimosoudní řešení sporů týkajících se **převoditelných práv**. U určitých výslovně uvedených věcí je mediace **předpokladem** pro to, aby se návrh na zahájení řízení pokládal za přípustný.

Ve věcech rodinného práva vyžadují předchozí mediaci pouze spory týkající se dohod o rodinném podniku (tj. smluv, jejichž prostřednictvím **vlastník podniku** převádí zcela nebo částečně svůj **podnik** na jednoho či více potomků).

U všech ostatních rodinných sporů je mediace dobrovolná.

V řízení o péči o dítě však může soud vynesení rozhodnutí odložit, aby se manželé mohli s pomocí odborníků pokusit prostřednictvím mediace dospět k dohodě, zejména s ohledem na ochranu morálních a materiálních zájmů dítěte nebo dětí.

Mediace se může uskutečnit u **veřejných nebo soukromých subjektů** řádně zapsaných v **registru organizací poskytujících mediační služby**, který vede Ministerstvo spravedlnosti, nebo prostřednictvím těchto subjektů.

Seznam subjektů poskytujících mediační služby je k dispozici na internetové stránce na adrese:

 <https://mediazione.giustizia.it/ROM/ALBOORGANISMIMEDIAZIONE.ASPX>

Mediátory ze zákona jsou advokáti zapsaní u Italské advokátní komory.

V mnoha obcích jsou **mediační služby v rodinných věcech** dostupné prostřednictvím rodinných poraden, sociálních služeb nebo místních zdravotnických zařízení.

Jiným postupem, který se od mediace liší, má však rovněž vyřešit spory mimosoudní cestou, je **asistované vyjednávání**. To je upraveno v legislativním nařízením č. 132 ze dne 12. září 2014, přeměněném se změnami na zákon č. 162 ze dne 10. listopadu 2014.

Asistované vyjednávání odkazuje na dohodu (nazývanou „vyjednaná dohoda“), jejímž prostřednictvím strany souhlasí s tím, že budou „spolupracovat v dobré víře s cílem urovnat spor smírnou cestou“. Aby byla dohoda platná, musí být vyhotovena písemně **s pomocí jednoho či více advokátů** a musí se týkat převoditelných práv.

Na rozdíl od dohod, jichž je dosaženo prostřednictvím mediace, jsou dohody uzavřené v rámci asistovaného vyjednávání **vykonatelné** a znamenají, že představují titul pro zápis soudního zástavního práva.

Stejně jako mediace může být i vyjednávání povinné nebo dobrovolné.

Ve věcech rodinného práva je asistované vyjednávání vždy dobrovolné.

Zákon upravuje **asistované vyjednávání ve věcech týkajících se rozluky a rozvodu** v zájmu dosažení urovnání na základě souhlasu nebo změny předem stanovených podmínek.

V případě **párů, které nemají nezletilé děti** (nebo dospělé nesvéprávné děti), je dohoda předložena státnímu zástupci u příslušného soudu, který v případě, že neshledá žádné nesrovnalosti, právním zástupcům oznámí, že urovnání sporu nic nebrání.

V případě párů s nezletilými dětmi (nebo dospělými nesvéprávnými dětmi) je třeba zaslat dohodu do 10 dnů státnímu zastupitelství u příslušného soudu za účelem ověření, zda dohoda zaručí ochranu zájmů dětí. Je-li hodnocení kladné, státní zástupce dohodu schválí. V opačném případě ji zašle předsedovi soudu, který strany předvolá během příštích 30 dnů.

Dohoda, které bylo dosaženo a která byla schválena tímto způsobem, má **účinky rozhodnutí o soudní rozluce nebo rozvodu a nahrazuje** a mění podmínky v nich stanovené.

Po vstupu zákona č. 76 ze dne 20. května 2016 v platnost mohou strany využít asistované vyjednávání rovněž v případě zrušení **registrovaného partnerství osob stejného pohlaví**.

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 04/02/2019

Přeshraniční rodinná mediace - Kypr

K dnešnímu dni Kypr ještě nezavedl žádný zákonný postup mediace.

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 13/05/2019

Přeshraniční rodinná mediace - Lotyšsko

S cílem zjednodušit uplatňování alternativních způsobů řešení sporů Lotyšská republika přijala zákon o mediaci (platný od 18. června 2014).

Model mediace doporučený soudem v občanskoprávních řízeních vstoupil v platnost dne 1. ledna 2015. Soudci mají povinnost nabídnout stranám možnost mediace k vyřešení sporu v různých fázích řízení (po zahájení řízení, při přípravě věci k předložení soudu a při předběžném projednávání věci, jakož i v průběhu soudního řízení, dokud není dokončeno zkoumání věcné podstaty sporu).

Bylo zavedeno několik projektů na podporu mediace jako způsobu řešení sporů:

1. Bezplatné mediační konzultace, které nabízí Rada certifikovaných mediátorů u soudu nebo prostřednictvím mediačních střetnutí (platí i pro rodinné spory, ale nejen pro ně).

Od 15. září 2016 realizuje Ministerstvo spravedlnosti společně s Radou certifikovaných mediátorů pilotní projekt, v jehož rámci každý, kdo požádal o řešení občanskoprávního sporu u soudu, má možnost bezplatné konzultace s certifikovaným mediátorem v trvání jedné hodiny. Soudem doporučené bezplatné konzultace s certifikovanými mediátory jsou k dispozici u několika soudů v Rize a v celém Lotyšsku. V rámci tohoto projektu jsou během konzultace s certifikovaným mediátorem účastníci případu informováni o podstatě, postupu a podmínkách procesu mediace a posoudí se možnost řešení konkrétního sporu prostřednictvím mediace.

2. Projekt – Bezplatná mediace v rodinných sporech

Od 1. ledna 2017 mohou jednotlivci v rámci programu financovaného ze státního rozpočtu obdržet státem poskytovanou podporu, která spočívá v možnosti zúčastnit se pěti bezplatných sezení s certifikovaným mediátorem za účelem řešení neshod mezi rodiči, které se dotýkají zájmů dětí, a hledání způsobů, jak zlepšit vztahy mezi členy rodiny. V rámci tohoto projektu je díky státní podpoře poskytnuto zúčastněným stranám zdarma prvních pět mediačních sezení (každé v trvání 60 minut) vedených certifikovaným mediátorem. Pokud se spor během pěti sezení nevyřeší, náklady na další služby by již měly hradit strany sporu. Nárok každé

osoby na tuto formu podpory je nutno projednat s certifikovaným mediátorem nebo Radou certifikovaných mediátorů. Informace o projektu jsou dotyčným osobám zpřístupňovány prostřednictvím soudů a rovněž jsou poskytovány obcím, sociálními službám, rodinným soudům apod.

Cílem projektu je poskytnout pomoc 300 párů, což rodičům s dětmi umožní řešit rodinné spory a neshody, které jsou předmětem soudního řízení, a rovněž i ty, které dosud nebyly soudu předloženy. Projekt se konkrétně zaměřuje na podporu manželství nebo přinejmenším na řešení neshod způsobem, který umožňuje zachování respektu mezi rodiči dítěte a jejich schopnost navzájem komunikovat s cílem společně se dohodnout na různých záležitostech týkajících se každodenní péče o dítě, jeho výchovy a vzdělávání.

Seznam certifikovaných mediátorů zapojených do projektu je k dispozici na adrese: <http://sertificetimediatori.lv/>

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 13/06/2019

Přeshraniční rodinná mediace - Lucembursko

 Upozorňujeme, že výchozí [fr](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.
K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady: [en](#)

Právní úprava

Rodinnou mediaci upravuje zákon ze dne 24. února 2012 o mediaci v občanských a obchodních věcech a velkověvodské nařízení ze dne 25. června 2012, kterým se stanoví postup schvalování do funkcí soudního a rodinného mediátora, program speciálního vzdělávání v oblasti mediace a bezplatné konání informační schůzky. (Mém A č. 37 ze dne 5. března 2012, viz <http://legilux.public.lu/eli/etat/leg/loi/2012/02/24/n1/jo>).

Ustanovení čl. 1251-1 odst. 2 nového občanského soudního řádu uvádí věci, v nichž může soudce stranám navrhnout „rodinnou mediaci“. Konkrétně se jedná o věci:

- rozvodu, rozluky, rozluky párů žijících v registrovaném partnerství, včetně vypořádání, rozdělení společného jmění manželů a ideálního spoluvlastnictví,
- vyživovacích povinností, příspěvků na náklady domácnosti, povinnosti péče o dítě a výkonu rodičovské zodpovědnosti.

Postup

Je možné využít běžné mediace nebo soudní mediace v rodinných záležitostech. Běžnou mediaci může zahájit jakákoli strana bez ohledu na předmět, s výhradou použití čl. 1251-22 odst. 2 nového občanského soudního řádu, a mimo jakékoli soudní či rozhodčí řízení. Podmínky uspořádání mediačního postupu se stanoví písemnou dohodou, kterou podepíší zúčastněné strany i mediátor. V případě běžné mediace mohou strany využít jak mediátora schváleného ministerstvem spravedlnosti, tak i neschváleného mediátora.

Jakmile je soudci předložen spor týkající se některé z věcí uvedených ve výše zmíněném čl. 1251-1 odst. 2 nového občanského soudního řádu, může stranám navrhnout mediaci v rodinných záležitostech. Soudce nařídí bezplatnou informativní schůzku, kterou vede schválený mediátor nebo mediátor, který je osvobozen od schválení v Lucembursku za podmínky, že splňuje obdobné či v zásadě srovnatelné požadavky v jiném členském státě Evropské unie podle čl. 1251-3 odst. 1 třetího pododstavce nového

občanského soudního řádu. Následující schůzky budou zpoplatněny částkou 57 EUR (částka stanovená velkovévodským nařízením). Soudce stanoví dobu trvání mediace, která nesmí být delší než tři měsíce. Dobu však lze na základě souhlasu stran prodloužit. Fyzické osoby, které nedisponují dostatečnými finančními prostředky, mohou získat finanční podporu na celý postup soudní mediace v rodinných záležitostech.

Je třeba poznamenat, že dohody na základě mediace mají stejný účinek jako soudní rozhodnutí. Podle výše uvedené směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/52/ES ze dne 21. května 2008 o některých aspektech mediace v občanských a obchodních věcech jsou tyto dohody nehledě na to, zda byly uzavřeny v zahraničí či na vnitrostátní úrovni, vykonatelné v rámci Evropské unie. Úplným či částečným schválením dohody předsedou obvodního soudu (*tribunal d'arrondissement*) se dohoda stává vykonatelnou. Co se týče rodinné mediace, ověří soudce kromě souladu dohody s veřejným pořádkem i to, zda není proti zájmům dětí, zda lze daný spor řešit prostřednictvím mediace a zda byl příslušný mediátor v dané věci schválený ministerstvem spravedlnosti.

Seznam schválených mediátorů:

http://www.mj.public.lu/professions/mediation_en_matiere_civile_commerciale/Liste_des_mediateurs_agrees.pdf

Obecné informace o mediaci v občanských a obchodních věcech:

http://www.mj.public.lu/professions/mediation_en_matiere_civile_commerciale/

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 18/04/2019

Přeshraniční rodinná mediace - Maďarsko

Navštivte internetové stránky věnované [mediaci v členských státech](#), které obsahují informace o mediaci, jež je dostupná v rodinných věcech.

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 11/12/2017

Přeshraniční rodinná mediace - Malta

Zákon upravující mediaci

Platným zákonem na Maltě je kapitola 474, a to [zákon o mediaci](#).

Co je to mediace?

Je-li dvojice ve sporu týkajícím se rodinných záležitostí, může požádat o pomoc mediátora, aby jí pomohl dospět k smírnému řešení, aniž by bylo nutno se uchýlit k formálnímu soudnímu řízení. Podle maltských právních předpisů představuje mediace povinný krok, který musí dvojice absolvovat před zahájením řízení o rozluce u občanskoprávního soudu (úseku pro věci rodinného práva).

Kdo je to mediátor a jaká je jeho úloha?

Mediátor má stranám pomoci dospět k smírnému řešení. Je to nestranná a nezávislá osoba, kterou určí soud. V některých případech si strany za poplatek volí mediátora samy. Všichni mediátoři mají odbornou kvalifikaci pro výkon této funkce. Většina z nich působí rovněž jako rodinní terapeuti, sociální pracovníci nebo právníci.

Mediátor nemůže předkládat soudu důkazy, pokud jde o skutečnosti sdělené během mediačního řízení, postoupí-li strany věc soudu.

Kdo může požádat o mediaci?

Mediaci lze využít ve věcech:

- rozluky nebo rozvodu manželství (za předpokladu, že před rozvodem žijí manželé nejméně čtyři roky odděleně),
- výživného od manžela/manželky,
- úpravy záležitostí týkajících se nemanželského dítěte, jako je například svěření do péče, práva na styk s dítětem a výživné,
- změny dohody o rozluce nebo rozvodu manželství,
- změny dohody upravující svěření dítěte do péče, práva na styk s dítětem nebo výživné.

O mediaci lze požádat i v případě, že se nejedná o manžele.

Jak se mediační řízení zahajuje a z jakých fází sestává?

Za účelem využití mediace musí zúčastněná strana předložit soudnímu úředníkovi písemnou žádost o povolení mediačního řízení. Žádost musí obsahovat jména a adresy obou stran a číslo průkazu totožnosti alespoň té osoby, která ji předkládá. Aby byla žádost platná, není nutný podpis právního zástupce. Tato žádost se předkládá na podatelně rodinného soudu, její podání není zpoplatněno.

Mediaci lze zahájit rovněž oznámením (*Note*), tento postup se však použije v případě, že se dotčené strany dohodly na většině právních záležitostí. Oznámení obsahuje stejné údaje jako žádost s tím rozdílem, že strany předkládají také návrh dohody, kterou vyhotovili jejich právní zástupci nebo notář. Oznámení musí podepsat obě strany společně u svého notáře, nebo oba jejich právní zástupci a notář.

Po předložení žádosti nebo oznámení je ustanoven mediátor ze seznamu vypracovaného soudem. Mediátora si mohou zvolit i strany soukromě na základě dohody. Mediátor sdělí stranám poštou konkrétní datum, kdy se mají dostavit k soudu. Jednání se konají v soukromé místnosti pouze za účasti mediátora a případně právních zástupců stran, pokud si to strany přejí. Mediace nevyžaduje přítomnost právního zástupce.

Mediátor přezkoumá spolu se stranami možnost usmíření. Jestliže se mediátor domnívá, že zachování manželství nebo vztahu dvojice má naději na úspěch, odkáže strany na poradenskou službu a mediaci pozastaví. Pokud se strany domnívají, že jejich manželství či vztah nemůže dále fungovat, pokusí se mediátor pomoci stranám dospět k dohodě ohledně jejich dětí a majetku.

Podají-li se stranám dospět ke shodě, je vyhotovena dohoda, kterou mediátor přečte, a pokud jsou strany s obsahem dohody srozuměny, předloží mediátor dohodu oficiálně podatelně, aby ji mohl posoudit soudce. Pakliže soudce dohodu schválí, mohou se strany obrátit na notáře, který dohodu zveřejní a učiní ji oficiální.

Nemohou-li se strany dohodnout, mediace je ukončena a strany mohou postoupit věc soudu. Strany musí zahájit řízení u občanskoprávního soudu (úseku pro věci rodinného práva) do dvou měsíců od ukončení mediace. Jestliže se dvojice neobrátil na soud v uvedené lhůtě, musí řízení zahájit znovu prostřednictvím mediace.

Jak se postupuje v případě, žije-li jedna ze stran v zahraničí?

Přeshraničním sporem je spor, kdy má nejméně jedna ze stran bydliště nebo obvyklý pobyt na Maltě a druhá strana má bydliště nebo obvyklý pobyt v jiném členském státě, a to ke dni, k němuž:

- se strany dohodnou na využití mediace poté, co spor vznikl,
- mediaci nařídí soud,
- podle vnitrostátních právních předpisů vzniká povinnost využít mediaci nebo
- v případech, kdy soud vydal rozhodnutí nebo příkaz, ode dne vydání tohoto rozhodnutí nebo příkazu.

Osoba, která má bydliště nebo obvyklý pobyt v zahraničí, v těchto případech buď přicestuje na Maltu, nebo udělí svému právnímu zástupci na Maltě plnou moc k zastupování, načež přicestuje na Maltu pouze za účelem podpisu dohody o rozluce. Nezná-li na druhou stranu osoba, která má bydliště nebo obvyklý pobyt na Maltě, místo pobytu svého partnera (ten například z Malty vycestoval nebo dotyčnou osobu opustil), musí předložit žádost o mediaci, v níž tuto skutečnost odpřísáhne, načež je tato žádost ihned uzavřena a dotyčná osoba zahájí soudní řízení proti opatrovníkům, které nepřítomné osobě ustanoví soud.

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 11/01/2018

Přeshraniční rodinná mediace - Nizozemí

Mediace je vždy přípustná a nejčastěji je využívána v občanském a veřejném právu. K mediaci dochází na bázi dobrovolnosti. V Nizozemsku se připravují právní předpisy, které zahrnují opatření na podporu kvality.

V Nizozemsku existují různé rejstříky mediátorů. MfN je federace největších asociací mediátorů a vede rozsáhlý rejstřík mediátorů. Rejstřík MfN akceptuje pouze mediátory, kteří splňují pečlivě zvolená kritéria kvality. Mezi ně patří například kodex chování pro mediátory. Stránky MfN obsahují rovněž nezávislé informace o mediaci a mediátorech v Nizozemsku.

Druhým rejstříkem je mezinárodní rejstřík ADR. Na webových stránkách tohoto rejstříku je možné vyhledat mediátory a nalézt na nich informace o tématech týkajících se mediace.

V Nizozemsku existuje rovněž iniciativa pro mediaci v rámci právního systému. To znamená, že okresní soud nebo odvolací soud, u nějž probíhá řízení, informuje zúčastněné strany o možnosti rozhodnout se pro mediaci. Odvolací soud může také odkázat strany na rodinné konzultace, při nichž lze prostřednictvím mediace hledat řešení daného problému.

Dalšími úřady, od nichž lze získat informace o mediaci, jsou Úřad pro právní informace a pomoc (Juridisch Loket) a Rada pro právní pomoc (Raad voor de Rechtsbijstand).

Za určitých okolností mohou být náklady na mediaci zcela nebo částečně proplaceny.

Související odkazy

<http://www.nmi-mediation.nl>

<http://www.adr-register.com/nl>

<http://www.rechtspraak.nl/hoewerkt-het-recht/mediation-naast-rechtspraak>

<http://www.juridisch.nl>

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 23/10/2018

Přeshraniční rodinná mediace - Rakousko

V rakouském soudním řízení v rodinných věcech se soud všemožně snaží dosáhnout smírného řešení. Za tímto účelem může také nařídít první informativní setkání o mediaci nebo doporučit mediaci (§ 107 odst. 3 bod 2 zákona o nesporném řízení, *Außerstreitgesetz*). Ačkoliv dvounárodnostní týmy mediátorů splňují požadavky na rodinnou mediaci v Rakousku, musí být sestaveny *ad hoc* Spolkovým ministerstvem spravedlnosti (*Bundesministerium für Justiz*) jako ústředním orgánem a soukromými asociacemi mediátorů.

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 03/09/2018

Přeshraniční rodinná mediace - Polsko

Mediační řízení v rodinných věcech, ve věcech rozvodu a rozluky

Mediace je dobrovolná, důvěrná forma řešení sporu, v jejímž rámci se strany konfliktu nebo sporu snaží samy dospět k dohodě s pomocí neutrálního a nestranného mediátora. O záležitostech, o nichž se má během mediace jednat, rozhodují účastníci. Záležitosti, na nichž je třeba se dohodnout, se mohou týkat usmíření manželů, stanovení podmínek rozluky, forem rodičovské zodpovědnosti, styku s dětmi, uspokojování potřeb rodiny, vyživovacích povinností a výživného na děti, jakož i majetkových záležitostí a bydlení. Mediační dohoda může upravovat taktéž otázku vydání cestovního pasu, volby vzdělání dítě, styků s širší rodinou a/nebo správy majetku dítěte.

Výhody mediace

- Mediace pomáhá snížit míru negativních emocí, vzájemně si porozumět a pochopit své potřeby, a snižuje tudíž psychologickou zátěž spojenou s konfliktem.

Jak je záležitost postoupena k mediaci?

- Mediaci se může uskutečnit před postoupením věci soudu, nebo po zahájení soudního řízení na základě rozhodnutí soudu.
- Mediaci každopádně vyžaduje souhlas stran.
- Každá strana může o mediaci požádat v kterékoli fázi řízení.

Kdo rozhoduje o volbě mediátora?

- Mediátora volí společně strany, nebo je ustanoven soudem, přičemž se berou v úvahu v první řadě osoby uvedené na seznamu stálých mediátorů.

Jak dlouho může mediaci trvat?

- Mediační řízení, které bylo zahájeno z rozhodnutí soudu, by nemělo trvat déle než 3 měsíce, na základě společné žádosti či z jiného pádného důvodu však může být prodlouženo, pokud to usnadní dosažení dohody.

Průběh mediaci

- Po obdržení soudního rozhodnutí kontaktuje mediátor strany za účelem stanovení data a místa sezení.
- Mediátor vysvětlí pravidla a průběh mediačního řízení a dotáže se stran, zda s mediací souhlasí.
- Mediaci je diskuse mezi stranami za přítomnosti mediátora. Mohou se uskutečnit rovněž individuální setkání mediátora s kteroukoli ze stran.
- Strany se mohou rozhodnout, že se mediaci nezúčastní.
- Mediaci je důvěrná. Mediátor nesmí zpřístupnit údaje z mediaci třetím osobám. Protokol o průběhu mediaci neobsahuje názory ani stanoviska stran.
- Mediátor nemůže vystupovat jako svědek, co se týká skutečností, o nichž se dozví v důsledku vedení mediaci, pokud jej strany nezprostí povinnosti zachovávat mlčenlivost.

Jaké jsou možné výsledky mediaci?

- Mediaci může vést k vzájemně přijatelné dohodě podepsané stranami.
- V případě rozvodu nebo rozluky může mediaci skončit usmířením a/nebo dohodou manželů či vypracováním společných procesních stanovisek. Tato stanoviska poskytují základ pro rozhodnutí soudu v dané věci.
- Mediátor doručí stranám opis protokolu.
- Mediátor předloží protokol nebo dohodu, jíž bylo dosaženo, soudu.
- Mediační dohoda schválená soudem má právní moc dohody uzavřené u soudu a řízení ukončuje.
- Soud odmítne dohodu schválit, pokud je v rozporu s právem nebo se zásadami společného soužití, obchází-li zákon, je matoucí nebo obsahuje rozpory.
- Není-li dohoda, která byla prohlášena za vykonatelnou, skutečně vykonána, lze věc předat exekutorovi, kterého ustanoví soud.
- Není-li dohody dosaženo, mohou strany usilovat o výkon svých práv v soudním řízení.

Jaké jsou náklady mediaci?

- Náklady na mediaci nesou strany. Každá strana obvykle hradí polovinu nákladů, nedohodnou-li se strany jinak.
- Kterákoli strana může požádat o osvobození od nákladů mediaci.
- Bez ohledu na výsledek řízení může soud určité straně nařídit, aby nahradila náklady způsobené zjevně neodůvodněným odmítnutím účasti na mediaci.
- **Je-li dohody dosaženo před zahájením soudního jednání, vrací se stranám soudní poplatek v plné výši.**
- **Je-li dohody u mediátora dosaženo v pozdější fázi řízení (po zahájení soudního řízení), vrací se zpět 75 % soudního poplatku.**

- Pokud se strany v případě rozvodu nebo rozluky usmíří u soudu prvního stupně a žalobu stáhnou, vrací se 100 % soudního poplatku uhrazeného při podání žaloby soudu. Jestliže se strany usmíří před ukončením řízení u soudu druhého stupně, vrací se 50 % poplatku uhrazeného za podání opravného prostředku.
- V případě mimosoudní mediace stanoví odměnu mediátora centrum mediace nebo se na ni strany s mediátorem dohodnou před zahájením mediace.

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 20/05/2019

Přeshraniční rodinná mediace - Portugalsko

RODINNÁ MEDIACE V PORTUGALSKU

Zásada dobrovolné účasti a schválení dohody

V Portugalsku je mediace dobrovolná. Strany rodinného sporu týkajícího se dětí nebo manželství mohou po vzájemné dohodě využít veřejnou nebo soukromou rodinnou mediaci. Rovněž soud může strany odkázat na mediaci, nemůže jim však mediaci uložit bez jejich souhlasu. K rodinné mediaci lze přistoupit před podáním žaloby u soudu nebo na matrice (*Conservatória do Registo Civil*), nebo poté, co je již žaloba projednávána. **Dohoda týkající se rodinných věcí musí být každopádně schválena, aby se stala vykonatelnou.** Mediačních sezení se mohou účastnit také zástupci stran (pokud byli ustanoveni) a v praxi tak někdy činí. Informace o obecných zásadách pro mediaci obsahuje zákon č. 29/2013 ze dne 19. dubna 2013.

Mediace u soudu

Přistoupí-li strany k **rodinné mediaci před podáním žaloby** a je-li dosaženo dohody, měly by **požádat matriku dle svého výběru o schválení** dohody. Tyto dohody se mohou vztahovat na záležitosti týkající se manželů (např. rozvod, vyživovací povinnosti mezi manželi, bydlení rodiny, používání příjmení bývalého manžela) a záležitosti týkající se dětí (např. dohoda o rodičovské zodpovědnosti připojená k dohodě o rozvodu nebo dohoda o výživném pro dospělé potomky). Před schválením matrikou vydá státní zastupitelství (*Ministério Público*) k dohodě své stanovisko, pakliže se tato týká rodičovské zodpovědnosti za nezletilé děti.

Jestliže se mediace uskuteční před podáním žaloby soudu a **je-li jejím jediným účelem dohoda o rodičovské zodpovědnosti za nezletilé děti** (bez připojené dohody o rozvodu nebo soudní rozluce), musí strany požádat příslušný soud o schválení dohody.

Pokud **se rodinná mediace uskuteční během probíhajícího soudního řízení**, postupuje se takto:

- V soudním řízení o rodičovské zodpovědnosti (např. péče, styk s dítětem, výživné na nezletilé děti) existuje zvláštní technické jednání a fáze mediace. Jestliže strany poté, co byly soudcem předvolány k jednání, nedospějí k dohodě, odloží soudce rozhovory o dva až tři měsíce a odkáže strany na jeden z těchto alternativních mechanismů: mediace, pokud strany souhlasí s postoupením nebo o ni požádají; nebo zvláštní technické jednání, které vedou technické podpůrné služby soudu. Po uplynutí doby odkladu jsou rozhovory obnoveny, a je-li jedním z výše uvedených způsobů dosaženo dohody, soudce dohodu posoudí a schválí. Nebylo-li dohody dosaženo, nařídí soud jednání ve věci.
- Ve všech občanskoprávních sporech, včetně sporů týkajících se manželů (např. rozvod a soudní rozlučka, vyživovací povinnosti manželi a bývalými manželi, úprava bydlení rodiny, pokud neexistuje počáteční dohoda), článek 273 občanského soudního řádu (*Código de Processo Civil*) soudu zpravidla umožňuje řízení přerušit a postoupit věc k mediaci, nevznese-li strany proti tomuto postoupení námitku.

- Podle čl. 272 odst. 4 občanského soudního řádu mohou i strany po vzájemné dohodě požádat o přerušení řízení po dobu tří měsíců a přikročit k mediaci z vlastního podnětu.

Je-li dosaženo dohody prostřednictvím mediace během probíhajícího řízení ve výše popsaných věcech, musí strany požádat soud, aby ji schválil.

Spory týkající se rodinných záležitostí, které spadají do pravomoci matričního úřadu, musí být předloženy s předchozím souhlasem obou stran, v opačném případě spadají do pravomoci soudů. Z tohoto důvodu může být před zahájením řízení užitečný zahájit mediaci z podnětu stran. Podle § 14 odst. 3 legislativního nařízení č. 272/2001 ze dne 13. ledna 2001 by měl matriční úředník po zahájení řízení na matričním úřadě manžele žádající o rozvod informovat o existenci mediačních služeb. Toto ustanovení stranám umožňuje, aby během probíhajícího rozvodového řízení u matričního úřadu na základě vzájemného souhlasu přistoupily k mediaci za účelem usmíření manželů nebo posouzení dohody týkající se rodičovské zodpovědnosti, která je připojena k dohodě o rozvodu, pokud státní zastupitelství podalo návrh za tímto účelem.

Volba veřejného nebo soukromého mediátora, doba trvání a náklady mediace

Rodinná mediace zpravidla trvá **nejvýše tři měsíce**, a to podle zásady obsažené v čl. 272 odst. 4 občanského soudního řádu. Pouze ve výjimečných a odůvodněných případech může mediace tuto lhůtu překročit.

Jestliže se strany rozhodnou pro **soukromou mediaci**, musí uhradit odměnu mediátora. Tato částka, pravidla a harmonogram mediace jsou stanoveny v protokolu o průběhu mediace, který strany a mediátor podepíší na začátku mediace. Ministerstvo spravedlnosti vede seznam veřejných a soukromých mediátorů, do nějž mohou strany nahlédnout při volbě soukromého mediátora: <http://www.dgpj.mj.pt/sections/gral/mediacao-publica>

Za účelem využití **veřejné mediace** by se strany měly obrátit na Úřad pro alternativní řešení sporů (*Gabinete de Resolução Alternativa de Conflitos*) při Generálním ředitelství pro politiku spravedlnosti a požádat o předmediační jednání. Sezení lze objednat telefonicky, e-mailem nebo prostřednictvím on-line formuláře. Během předběžného jednání v rámci veřejné mediace je mezi stranami a mediátorem podepsán protokol o průběhu mediace. Je stanovena lhůta, naplánována sezení a objasněna procesní pravidla.

Náklady na veřejnou rodinnou mediaci činí pro každou stranu 50 EUR, a to nezávisle na počtu naplánovaných sezení. Tento poplatek ve výši 50 EUR hradí každá ze stran na začátku veřejné mediace. Odměny mediátorů, kteří působí v rámci veřejného systému, strany neproplácejí. Tyto odměny hradí Generální ředitelství pro politiku spravedlnosti podle zákonem stanovené sazby.

Sezení v rámci veřejné mediace se mohou konat v prostorách Generálního ředitelství pro politiku spravedlnosti, nebo v prostorách, jež jsou dispozici v obci, v níž mají strany bydliště.

V případě veřejné mediace si mohou strany zvolit mediátora ze seznamu vybraných veřejných mediátorů. Pokud tak neučiní, ustanoví Úřad pro alternativní řešení sporů v rámci Generálního ředitelství pro politiku spravedlnosti jednoho z mediátorů uvedených na seznamu veřejných mediátorů zvoleného podle pořadí, přičemž se zohlední blízkost k místu bydliště stran. K tomuto ustanovení obvykle dochází elektronickou cestou.

Mají-li strany nárok na **právní pomoc**, může tato hradit náklady mediace.

Přeshraniční mediace a ko-mediace

V případě **přeshraničního sporu**, který znemožňuje osobní setkání, lze k usnadnění mediace použít videokonferenční systémy.

V Portugalsku mohou **mediátoři z ostatních členských států** nejenže požádat o zařazení na seznam rodinných mediátorů, který sestavuje Ministerstvo spravedlnosti (a který zahrnuje veřejné i soukromé mediátory), nýbrž mohou být také voleni ze seznamu veřejných rodinných mediátorů (na základě veřejného výběrového řízení). V obou případech se toto děje za stejných podmínek, jaké platí pro portugalské mediátory.

V Portugalsku **je přípustná ko-mediace**, a to v rámci veřejného systému i v systému soukromé mediace. Ko-mediace se může konat na základě volby stran, nebo na návrh mediátora, pakliže se tento domnívá, že to v daném případě představuje nejlepší postup.

Užitečné odkazy

Navštivte internetové stránky <http://www.dgpj.mj.pt/sections/gral/mediacao-publica> pro: odkaz na vnitrostátní právní předpisy o mediaci; odkaz pro přístup k seznamu veřejných a soukromých rodinných mediátorů; odkaz pro přístup k informacím o rodinné mediaci a mediaci obecně.

Žádosti o rodinnou mediaci lze podávat na telefonním čísle + 351 808 26 2000, nebo *e-mailem* zaslaným na adresu smf@gral.mj.pt, nebo prostřednictvím on-line formuláře, který je k dispozici na adrese <http://smf.mj.pt/>

Závěrečná poznámka

Údaje uvedené v tomto informačním listu jsou obecné a nejsou úplné; pro kontaktní místo, Evropskou soudní síť pro občanské a obchodní věci, soudy či jiné osoby nejsou závazné. Vždy je nutno prostudovat platné právní předpisy.

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 28/01/2019

Přeshraniční rodinná mediace - Rumunsko

Mediaci a organizaci činnosti mediátora upravuje zákon č. 192/2006, který obsahuje obecná ustanovení, ustanovení o povolání mediátora (certifikace mediátora, přerušení a vyloučení služby, mediační rada, organizace a výkon činnosti mediátora, práva a povinnosti mediátora, odpovědnost mediátora), o mediačním řízení (postup před uzavřením mediační dohody, mediační dohoda, průběh mediace, ukončení mediačního řízení) a zvláštní ustanovení o rodinných sporech a trestních věcech.

Strany se mohou zúčastnit informativního setkání o výhodách mediace, případně též po zahájení soudního řízení u příslušného soudu, za účelem urovnání sporů pomocí této metody. Dokladem o účasti na informativním setkání o výhodách mediace je informační osvědčení vydané mediátorem, který informace poskytl. Informace o výhodách mediace může poskytnout soudce, státní zástupce, právní poradce, právní zástupce nebo notář a v těchto případech je informování stran potvrzeno písemně.

Předmětem mediace nemohou být striktně osobní práva, například práva týkající se statusu určité osoby, či jakékoli jiná práva, která strany nemohou vykonávat na základě dohody či jiného aktu.

Mediační činnost se uskutečňuje stejně pro všechny osoby, bez ohledu na rasu, barvu pleti, státní příslušnost, etnický původ, jazyk, náboženství, pohlaví, smýšlení, politickou příslušnost, majetek nebo sociální původ.

Mediace je činnost ve veřejném zájmu. Při plnění svých povinností nemá mediátor rozhodovací pravomoci, pokud jde o obsah dohody, k níž mají strany dospět, může však stranám napomoci při ověřování její zákonnosti. Mediace se může uskutečnit mezi dvěma či více stranami. Strany si mohou mediátora zvolit svobodně. Mediaci může vést jeden či více mediátorů. Justiční a rozhodčí orgány a jakékoli jiné orgány, jimž byly svěřeny příslušné pravomoci, informují strany o možnosti a výhodách využití mediačního řízení a vyzvou je, aby k urovnání svých sporů využily tento způsob.

Strany mohou o potvrzení dohody požádat notáře. Listina vyhotovená notářem, která potvrzuje ujednání obsažené v mediační dohodě, je vykonatelná.

Strany mediační dohody se mohou dostavit k soudu se žádostí o vydání rozhodnutí, které jejich dohodu schvaluje. Příslušným orgánem je buď okresní soud, v jehož obvodu má některá ze stran bydliště/pobyt/sídlo, nebo okresní soud, v jehož obvodu byla mediační dohoda uzavřena. Rozhodnutí, jímž soud schvaluje ujednání stran, je vyneseno během neveřejného zasedání a je vykonatelné.

Zvláštní ustanovení o rodinných sporech. Mediaci lze využít k urovnání neshod mezi manželi, co se týká zachování manželství, rozdělení společného jmění manželů, výkonu rodičovských práv, určení bydliště dětí, příspěvku rodičů na výživné dětí, či

jakýchkoli jiných neshod mezi manželi ohledně práv, kterých mohou ze zákona požívat. Mediační dohody uzavřené mezi stranami ve věcech/sporech týkajících se výkonu rodičovských práv, příspěvku rodičů na výživné dětí nebo určení bydliště dětí mají podobu soudních smírů.

Dohodu manželů o zrušení manželství a ujednání o souvisejících rozvodových záležitostech předkládají strany soudu, který je příslušný pro vydání rozhodnutí o rozvodu.

Mediátor zajišťuje, aby výsledek mediace nebyl v rozporu s nejlepším zájmem dítěte, vybízí rodiče k tomu, aby se zaměřili v prvé řadě na potřeby dítěte, a zajišťuje, aby převzetí rodičovské zodpovědnosti nebo faktická rozluka či rozvod nepoškodily výchovu a vývoj dítěte.

Před uzavřením mediační dohody nebo případně během řízení postupuje mediátor s náležitou péčí, aby ověřil, zda mezi stranami nedochází k zneužívání či násilí a zda důsledky této situace nemohou mediaci ovlivnit, a rozhodne, zda je za těchto okolností urovnání sporu mediací vhodné. Pokud se mediátor v průběhu mediace dozví skutečnosti, které ohrožují výchovu nebo normální vývoj dítěte či značně poškozují nejlepší zájem dítěte, musí tuto záležitost oznámit příslušnému orgánu.

Zákon č. 217/2003 o prevenci a potírání domácího násilí obsahuje ustanovení o institucích, kterým byly svěřeny úkoly v oblasti prevence a potírání domácího násilí (jejichž povinností je nasměrovat strany sporu na mediaci), zařízeních pro prevenci a potírání domácího násilí (včetně podpůrných středisek určených pro agresory, která poskytují poradenství a služby rodinné mediace, s možností zabývat se na žádost stran domácím násilím v rámci mediace), ochranném příkazu a financování v oblasti prevence a potírání domácího násilí.

V rámci občanskoprávního řízení soudce stranám doporučí, aby svůj spor urovnaly smírnou cestou prostřednictvím mediace, a v průběhu řízení se snaží strany usmířit tím, že jim poskytuje potřebnou pomoc.

Ve sporech, které mohou být předmětem mediačního řízení, může soudce strany požádat, aby se zúčastnily informativního setkání o výhodách plynoucích z využití tohoto postupu. Považuje-li se to vzhledem k okolnostem daného případu za vhodné, doporučí soudce stranám v jakékoli fázi soudního řízení využití mediace s cílem zajistit smírné řešení sporu. Mediace není pro strany povinná.

Jestliže soudce doporučí mediaci, musí se strany (pokud se nepokusily vyřešit spor mediací před podáním žaloby soudu) dostavit k mediátorovi, který je informuje o výhodách mediace. Po obdržení informací se strany rozhodnou, zda s vyřešením svého sporu prostřednictvím mediace souhlasí.

Jestliže se strany usmíří, soudce jejich dohodu schválí v rozhodnutí, které vydá.

V případě rozvodu lze k návrhu na rozvod připojit dohodu, k níž manželé dospěli prostřednictvím mediace, pokud jde o zrušení manželství a případně vyřešení souvisejících rozvodových záležitostí.

Zákon č. 272/2004 o ochraně a prosazování práv dětí obsahuje ustanovení o právech dětí (občanských právech a svobodách, náhradním rodinném prostředí a péči, zdraví a blahu dítěte, vzdělávání a rekreačních a kulturních činnostech), ustanovení o zvláštní ochraně dětí, které se dočasně nebo trvale nacházejí bez ochrany svých rodičů (pěstounská péče, nouzová pěstounská péče, zvláštní dohled a sledování uplatňování zvláštních ochranných opatření), ustanovení o ochraně dětí (uprchlíci nebo v případě ozbrojeného konfliktu, děti, které se dopustily trestného činu, nemají však trestněprávní odpovědnost, proti zneužívání, zanedbávání nebo vykořisťování, včetně hospodářského vykořisťování, proti zneužívání drog a jakékoli formě násilí, děti, jejichž rodiče pracují v zahraničí, a proti únosům nebo jakékoli formě obchodování s lidmi), ustanovení o institucích a službách, kterým byly svěřeny úkoly v oblasti ochrany dětí na ústřední a místní úrovni, soukromých organizací a financování systému ochrany dětí.

Veřejné služby sociální péče mají povinnost přijmout potřebná opatření s cílem zajistit včasné odhalení rizikových situací, jež mohou vést k odloučení dítěte od jeho rodičů, a zabránit zneužívání ze strany rodičů a domácímu násilí. Případům odloučení dítěte od rodičů a omezení výkonu rodičovských práv je nutno předcházet systematickým poskytováním služeb a dávek stanovených zákonem, se zvláštním důrazem na náležité informování rodičů a poradenství pro rodiče a léčbu nebo mediaci poskytovanou v rámci programu služeb.

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 25/01/2017

Ve Slovinsku je mediace upravena [zákonem o mediaci v občanských a obchodních věcech](#) (*Zakon o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah* – ZMCGZ; *Uradni list RS* (Úřední věstník Republiky Slovinsko); UL RS č. 56/08), který se podle svého § 2 odst. 1 používá při mediaci v rodinných věcech týkajících se nároků, na nichž se strany mohou dohodnout a vypořádat je. Na rodinné vztahy se mimoto vztahuje [zákon o alternativním řešení soudních sporů](#) (*Zakon o alternativnem reševanju sodnih sporov* – ZARSS; UL RS č. 97/09 a 40/12 – ZUJF), podle něhož musí soud stranám soudního sporu umožnit mediaci.

V § 22 odst. 1 zákona ZARSS je stanoveno, že mediace ve sporech týkajících se vztahů mezi rodiči a dětmi je bezplatná, jelikož odměnu mediátora a jeho cestovní výdaje hradí plně soud, nikoli strany. To se vztahuje i na případy, kdy se v rámci mediace společně se sporem týkajícím se vztahu mezi rodiči a dětmi řeší i majetkové poměry manželů.

Podle § 2 [předpisu o mediátorech v programech soudů](#) (*Pravilnik o mediatorjih v programih sodišč*; UL RS č. 22/10 a 35/13) rozhodne soud vedoucí seznam mediátorů podle zákona ZARSS v souladu s potřebami programu o maximálním počtu mediátorů, které lze zapsat na seznam pro určitou oblast. V případě mediace v rodinných věcech musí soud s ohledem na počet mediátorů na seznamu věnovat pozornost skutečnosti, že mediaci ve sporech týkajících se vztahů mezi rodiči a dětmi mohou vést dva mediátoři, jeden, který složil advokátní zkoušku, zatímco druhý má odborné znalosti a zkušenosti v oblasti psychologie či jiné podobné oblasti.

Naše právní předpisy neobsahují jiná ustanovení o mediaci v rodinných věcech. Nový zákoník o rodině by měl upravovat mediaci v rodinných věcech podrobněji.

Seznam mediátorů pro jednotlivé oblasti a soudy je k dispozici na internetových stránkách jednotlivých soudů a rovněž na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti, které vede centrální evidenci mediátorů účastnících se programů soudů podle zákona ZARSS.

Související odkazy na internetové stránky:

[Obecné informace o mediaci](#) (neexistuje zvláštní odkaz na rodinnou mediaci)

[Centrální evidenci mediátorů](#)

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 23/03/2018

Ve Slovenské republice probíhá mediace v oblasti rodinného práva pouze na základě dobrovolné účasti; provádějí ji mediátoři, kteří se nespecializují na rodinné právo. Soud nemá povinnost nařídit nebo doporučit mediaci v zájmu urovnání sporu. Soud může stranám pouze poradit, aby se pokusily urovnat spor mediací.

2. Odkaz na seznam mediátorů na Slovensku

Odkaz na slovenské internetové stránky se seznamem mediátorů je k dispozici na adrese <http://www.komoramediatorov.sk/>, kde jsou evidováni členové Slovenské komory mediátorů (*Slovenská komora mediátorov*), a rovněž na adrese <http://www.najpravo.sk/>, kde jsou uvedeni mediátoři podle kraje nebo okresu, v němž působí. Úplný seznam mediátorů, kteří absolvovali odbornou přípravu pro výkon činnosti mediátora, je k dispozici na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti Slovenské republiky (*Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky*) <http://www.justice.gov.sk/>

3. Odkaz na internetové stránky o mediaci v oblasti rodinného práva a mediaci obecně

Obecné informace o mediaci jsou k dispozici na internetových stránkách Slovenské komory mediátorů: <http://www.komoramediatorov.sk/> a na také na adrese <http://www.najpravo.sk/>

4. Odkaz na slovenské právní předpisy

Zvláštní vnitrostátní právní předpisy o mediaci v oblasti rodinného práva nebyly dosud přijaty. Mediační řízení v této oblasti (stejně jako ve všech ostatních oblastech, v nichž je jako alternativní řešení sporů přípustná mediace) se uskutečňuje podle zákona č. 420/2004 o mediaci a o doplnění některých zákonů https://eur-lex.europa.eu/n-lex/index_en.htm

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 14/01/2019

Přeshraniční rodinná mediace - Finsko

Ve Finsku existují tři rozdílné postupy rodinné mediace: 1) mimosoudní mediace, 2) soudní mediace jako samostatné řízení a 3) mediace v rámci výkonu rozhodnutí o výkonu práva na péči o dítě nebo o výkonu práva na styk s dítětem.

1. Mimosoudní mediace

Podle zákona č. 234/1929, o manželství, spory a právní otázky, které v rámci rodiny vyvstanou, by členové rodiny měli primárně řešit smírným jednáním a prostřednictvím dohody. Jestliže rodinní příslušníci potřebují při řešení svých sporů vnější pomoc, mohou se obrátit na rodinné mediátory, jejichž služby zajišťuje obecní rada sociální péče. Mediátoři tímto úkolem pověřeni jsou většinou zaměstnanci služeb rodinného poradenství či jiných sociálních služeb. Rodinná mediace je samostatná procedura, která funguje odděleně od jiných služeb sociálního a rodinného poradenství a jejímž cílem je nalézt řešení sporu, který mezi stranami vyvstal, prostřednictvím společné diskuse a jednání. Kromě obcí poskytují mediační služby také střediska rodinného poradenství zřizovaná církví, stejně jako další organizace a jednotlivci, kteří jsou k mediaci oprávněni.

Specifickým úkolem mediátora je zajistit práva dítěte v případě rozvodu. Mediátor rodičům pomáhá dosáhnout smírného uspořádání záležitostí týkajících se dítěte. Jedná se mimo jiné o dohodu ve věci střídavé péče, ohledně toho, u koho bude dítě bydlet, jakým způsobem je vykonáváno právo druhého rodiče na styk s dítětem a jakým způsobem se budou rodiče podílet na vyživovací povinnosti vůči dítěti. Když rodiče dosáhnou shody, mediátor pomůže vyhotovit dohodu zachycující tuto shodu. Mediátor rodiče poučí, že aby byla dohoda vykonatelná, musí ji nechat potvrdit úředníkem sociální péče o dítě. Potvrzená dohoda je postavena naroveň soudnímu rozhodnutí.

Rodinná mediace je dobrovolná, důvěrná a bezplatná. Služby rodinné mediace může vyhledat celá rodina, případně manželé společně či samostatně.

2. Soudní mediace

Soudy mohou zajišťovat mediaci ve věcech týkajících se péče o dítě, bydlení, práva na styk s dítětem a výživného na dítě (§ 10 zákona č. 394/2011, o mediaci v občanskoprávních věcech a potvrzování dohod obecnými soudy). Mediační řízení je na soudním projednání případu nezávislé. Mediační řízení je dobrovolné, nicméně vyžaduje souhlas obou rodičů. Je rychlejší a levnější než soudní řízení.

Mediační řízení je zahájeno v případě, že o to strany soud požádají. Do mediace může být věc postoupena i z již zahájeného soudního řízení. Mediaci je možné kdykoliv ukončit. Mediátorem je soudce, kterému je nápomocen odborník, obvykle psycholog či sociální pracovník. Stranám mediačního řízení mohou asistovat advokáti dle jejich vlastní volby, případně jiní pomocníci. V případě soudní mediace je možné požádat o poskytnutí právní pomoci na pokrytí nákladů pomoci ze státních fondů. V rámci soudního mediačního řízení musí být zaručeny nejlepší zájmy dítěte. Při rozhodování, zda lze dohodu schválit, musí vzít soud v úvahu zákon č. 361/1983, o péči o dítě a právu na styk s dítětem, a zákon č. 704/1975, o výživném na dítě. Potvrzená dohoda je postavena naroveň soudnímu rozhodnutí. Jestliže dohoda není možno dosáhnout, soud řízení zastaví. Byla-li věc do mediace postoupena ze soudního řízení a ukáže-li se, že mediace byla neúspěšná, vrátí se věc zpět k soudu k dalšímu projednání.

3. Mediace jako součást výkonu rozhodnutí

Tato forma mediačního řízení se využije jen v případě, že jeden z rodičů zahájil u okresního soudu řízení o výkonu rozhodnutí. V tomto případě již rozhodnutí soudu existuje, nicméně druhý rodič toto rozhodnutí nesplnil.

V souladu se zákonem č. 619/1996, o výkonu rozhodnutí ve věci péče o dítě a práva na styk s dítětem, soud ustanoví mediátora zejména v případě, že o provedení výkonu rozhodnutí ve věci péče o dítě či práva na styk s dítětem je požádán soud. Mediátorem je obvykle psycholog obeznámený s dětskou psychologií, sociální pracovník obeznámený s ochranou dítěte či úředník sociální péče o dítě. Účelem mediace je usnadnit spolupráci mezi rodiči dítěte, případně jinými zúčastněnými stranami, a to s cílem zajistit dobré životní podmínky pro děti. Mediátor zprostředkuje setkání rodičů a soukromě si promluví s dítětem (či dětmi), aby zjistil jejich přání a názory, je-li to s ohledem na věk a úroveň vývoje dítěte (či dětí) možné. Mediátor o mediačním řízení vypracuje zprávu pro soud. Jestliže mediace k dohodě rodičů nevedla, soudní rozhodnutí se, mimo jiné, zakládá i na zprávě mediátora.

O mediátorech

Zajišťování rodinné mediace spadá do odpovědnosti obecních rad sociální péče. Kontaktní údaje obcí jsou uvedeny zde: <http://www.kunnat.net/fi/Yhteystiedot/kunta-alan-yhteystiedot/kunnat/Sivut/default.aspx>

Finská advokátní komora poskytuje advokátům školení, aby mohli vystupovat jako mediátoři v právních sporech:

http://www.asianajajaliitto.fi/asianajopalvelut/etsi_asianajaja

Soudní mediace patří do působnosti okresních soudů. Kontaktní údaje okresních soudů jsou uvedeny na stránkách justiční správy:

<http://oikeus.fi/tuomioistuimet/karajaoikeudet/fi/index/yhteystiedot.html>

O mediaci

Mediace na stránkách justiční správy: <http://oikeus.fi/fi/index/esitteet/perheasioidensovittelun.html>

Brožura ministerstva spravedlnosti o soudní mediaci ve věcech péče o dítě:

https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html

Brožura v angličtině: https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html

Národní institut pro zdraví a dobré životní podmínky, Příručka ochrany dítěte, rodinná mediace:

<https://www.thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/erityiskysymykset/lapsen-asema-erolilanteessa/perheasioidensovittelun.html>

Postupy pro smírné urovnání sporů v oblasti rodinného práva vydané finskou advokátní komorou:

http://www.asianajajaliitto.fi/asianajopalvelut/sovintomenettely/sovintomenettely_perheasioissa

Finské mediační fórum:

<http://www.ssf-ffm.com/index.php>

Vnitrostátní právní předpisy

Jednotlivá ustanovení týkající se rodinné mediace obsahují následující zákony:

zákon č. 234/1929, o manželství:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1929/19290234?search%5btype%5d=pika&search%5bpika%5d=avioliittolaki#O1L5>

zákon č. 361/1983, o péči o dítě a právu na styk s dítětem:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1983/19830361>

zákon č. 619/1996, o výkonu rozhodnutí ve věci péče o dítě a práva na styk s dítětem:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19960619>

zákon č. 394/2011, o mediaci v občanskoprávních věcech a schvalování dohod obecnými soudy:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110394>

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 08/02/2018

Přeshraniční rodinná mediace - Švédsko

Rodinná mediace

Jako obecná zásada švédského práva platí, že konsensuální řešení jsou z hlediska zájmů dítěte nejlepší. Z tohoto důvodu byla stanovena pravidla, podle nichž musí být nejprve učiněn pokus přesvědčit rodiče, aby se na věcech týkajících se dítěte dohodli.

Na koho se obrátit

Služby sociální péče mají zvláštní odpovědnost a jsou mimo jiné povinny nabídnout rodičům smířčí řízení (*samarbetsamtal*). Cílem smířčího řízení je pomoci rodičům dosáhnout dohody; viz podrobnější informace o smířčím řízení. Jestliže rodiče souhlasí, smírné řešení, jehož dosáhli, může být zaneseno do dohody potvrzené službami sociální péče. Rovněž soudy mají povinnost se nejprve pokusit o dosažení dohody mezi rodiči. Jestliže soud neuspěje, může nařídít smířčí řízení či mediaci (*medling*).

V jakých věcech se lze uchýlit k mediaci a v jakých věcech je mediace nejčastější?

Rodinná mediace se ve věcech řešených u soudu má využívat například v případě, že smířčí řízení nevedlo k žádnému výsledku, nicméně stále ještě existuje možnost, že se rodiče na záležitostech týkajících se dítěte dohodnou.

Jsou stanovena nějaká zvláštní pravidla, která je třeba dodržovat?

Mediátory jmenuje soud. Rozhodnutí o nařízení mediace jako takové nevyžaduje souhlas rodičů, nicméně pro mediátora může být obtížné vykonávat své povinnosti v případě, že některý z rodičů se proti jmenování mediátora aktivně staví. Mediátor na základě konzultace se soudem stanoví, jakým způsobem bude mediace organizována. Pro mediátory není stanoven žádný kodex chování ani jiná obdobná opatření.

Informace a vzdělávání

Neexistuje žádná vnitrostátní vzdělávací organizace určená pro mediátory.

Kolik mediace stojí?

Mediátoři mají nárok na přiměřenou odměnu za svou práci, čas a náklady. Tyto náklady nese stát.

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

Poslední aktualizace: 25/01/2017